

Hukuk Bülteni

Bankacılık ve Finans | Mayıs 2023

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI'NIN ÖDEMELER ALANINDAKİ İŞ MODELLERİNİN ÖDEME HİZMETİ TÜRLERİ İLE İLİŞKİLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN REHBERİ

Ödeme hizmetleri alanında kullanılan iş modellerinin ve hizmet türünün 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'da sayılan ödeme hizmetleri ile ilişkilendirilmesi ve başvuruda bulunulacak faaliyet alanlarının tespiti uygulamada uzun bir süredir tartışma konusu olmuştur. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının düzenleme ve denetimine ilişkin yetkilerin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na devredilmesi ("**TCMB**"), 1 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik'in ("**Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği**") yürürlüğe girmesi ve Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nde lisans genişletmeye ilişkin yeni hükümler ihdas edilmesi söz konusu tartışmaların bir kez daha gündem olmasına sebep olmuştur. TCMB'nin, Eylül 2022 döneminde Ödemeler Alanında Sunulan İş Modellerinin Ödeme Hizmeti Türleriyle İlişkilendirilmesine İlişkin Rehber'i ("**Rehber**") ve 12 Aralık 2022 tarihinde ise Bazı Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Faaliyet İzni Kapsamlarının Tespitine İlişkin Karar'ı ("**Karar**") yayımlamasıyla birlikte bu konudaki tartışmalar büyük ölçüde son bulmuştur.

1. Elektronik Para Lisansının (a), (b) ve (c) Bentlerinde Düzenlenen Lisansları Kapsayıp Kapsamadığı Tartışması

Rehber'in yayımlanmasından önce sektörde; özellikle elektronik para lisansının, diğer ödeme lisanslarına kıyasla daha fazla regülasyona tabi olması, elektronik paranın ödeme hesabı, para transferi ve ön ödemeli kart ihracı olmaksızın fonksiyonunu ifa edemeyecek olmasından hareketle (a), (b) ve (c) bentlerinde düzenlenen ödeme lisanslarını da kapsadığı görüşü hakimdi. Ancak, TCMB'nin Eylül 2022 tarihinde yayımlanan Rehber'inde ödeme hesabı işletimi, para transferi ve ön ödemeli kart ihracı hizmetleri için her halükârda (a), (b) ve (c) lisanslarının da alınması gerektiği vurgulanmıştır.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

2. POS Hizmeti Sunulabilmesi İçin (a) ve (b) Lisanslarına Ek Olarak (c) Lisansına İhtiyaç Olup Olmadığı Tartışması

Benzer şekilde, Rehber'in yayımlanmasından önce POS hizmetlerinin ödeme hizmetine konu fonun ödeme hesabına alınması ve alıcıya transfer edilmesi işlemlerinden ibaret kabul edilmesi nedeniyle (c) lisansı gerektirmeyebileceği düşüncesi mevcuttu. Ancak, TCMB, Rehber ile fiziki veya sanal POS hizmetlerinin "ödeme aracının kabulünü" de içerdiğinden hareketle (c) lisansı da gerektirdiğini tespit etmiştir.

3. 12 Aralık 2022 Tarihli Karar

TCMB, yukarıda özetlenen görüşlere dayanarak iş akış planlarını tasarlayarak ilgili düzenleyici otoriteye sunan ve bu yolla lisans alan kuruluşların bu müesses durumlarını korumuş, lisans başvurusu yaparken sunulan iş akış planlarında Rehber'de tespit edilen iş modellerini tarif eden kuruluşların ayrıca bir lisans başvurusuna gerek olmaksızın bu alanlarda faaliyet gösterebileceklerini tespit etmiştir.

4. Sonuç

TCMB'nin Rehber ve Karar'ından sonra elektronik para kuruluşu olarak faaliyette bulunmak üzere lisans alacak kuruluşların ödeme hesabı işletmek, para transferi gerçekleştirmek ve ön ödemeli kart ihraç etmek için (a), (b) ve (c) lisanslarına da başvurması gerekmektedir.

Benzer şekilde, Rehber ve Karar tarihinden sonra POS hizmeti sunmak isteyen kuruluşların (a) ve (b) lisanslarına ek olarak (c) lisansı için de başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

İLETİŞİM



Av. Gülce Gürdal

ggurdal@kolcuoglu.av.tr



Av. Orhun Yavaş

oyavas@kolcuoglu.av.tr